

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0511U000126

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-02-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лиманська Ольга Юріївна

2. Limanskaya Olga Yurjevna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.20

Назва наукової спеціальності: Біотехнологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-02-2011

Спеціальність за освітою: 7.070204

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: 61023, м. Харків, вул. Пушкінська, 83

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.240.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут біохімії ім. О.В.Паладіна Національної Академії Наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417288

Місцезнаходження: вул. Леонтовича, 9, м. Київ, Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: ДУ "Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова АМН України"

Код за ЄДРПОУ: 02012208

Місцезнаходження: 61057, м. Харків, вул. Пушкінська, 14-16

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 62.41.99

Тема дисертації:

1. Молекулярні технології в типуванні та детекції патогенів бактеріальної і вірусної природи
2. Molecular technologies for typing and detection of bacterial and viral pathogens

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: геномна ДНК мікобактерій туберкульозного комплексу, представників групи *Bacillus cereus sensu lato*, протеїв, провірусна ДНК вірусів імунodefіциту та лейкозу великої рогатої худоби. Мета дослідження: створення надійних технологій ранньої детекції та генотипування мікобактерій туберкульозного комплексу, протеїв, ретровірусів та інших соціально значущих патогенів і розробка підходів до структурної диференціації геномів патогенів людини і тварин. Методи дослідження: комп'ютерний аналіз, стандартна полімеразна ланцюгова реакція та її модифікації з наступним аналізом поліморфізму довжини рестрикційних фрагментів та секвенуванням амплікона, атомно-силова мікроскопія, УФ-спектроскопія з термічною денатурацією, мас-спектрометрія з матрично-активованою лазерною десорбцією/іонізацією. Результати: створено молекулярно-генетичні набори, що дозволяють здійснювати диференціацію близькоспоріднених мікобактерій туберкульозного комплексу, розповсюджених патогенів сечового тракту

людини *Proteus mirabilis* та *P. vulgaris*, видоспецифічну детекцію бактерій групи *Bacillus cereus sensu lato*. Розроблено молекулярну технологію визначення однонуклеотидних поліморфізмів, асоційованих з резистентністю мікобактерій туберкульозу до протитуберкульозних препаратів. Новизна: наведено нове вирішення проблеми підвищення ефективності методів молекулярної детекції та типування соціально значущих інфекційних збудників вірусної і бактеріальної природи та пошуку структурно-функціональних маркерів у їхньому геномі. Упровадження: технологія детекції точкових мутацій у геномі патогенів може бути застосована для визначення генетично детермінованої резистентності збудників інфекційних захворювань до лікарських препаратів. Використання: розроблені способи виявлення геномних нуклеїнових кислот значущих патогенів людини і тварин можуть бути застосовані при проведенні епідеміологічних, епізоотичних та діагностичних досліджень в системі закладів охорони здоров'я і ветеринарної медицини.

2. Object: genomic DNA of *Mycobacterium tuberculosis* complex, members of *Bacillus cereus sensu lato* group, *Proteus* sp., proviral DNA of bovine immunodeficiency virus and bovine leukemia virus. Goals: creation of reliable technologies of early detection and genotyping of *Mycobacterium tuberculosis* complex, *Proteus* sp., retroviruses and other socially significant pathogens and development of approaches for structural differentiation of genomes of human and animal pathogens. Methods: computer analysis, conventional polymerase chain reaction and its modifications with following restriction fragments length polymorphism analysis and sequencing amplicon, atomic force microscopy, UV-spectroscopy with thermal denaturation, matrix-assisted laser desorption ionization mass spectrometry. Results: molecular genetic sets for differentiation of closely related mycobacteria tuberculosis complex, widespread pathogens of human urogenital tract *Proteus mirabilis* and *P. vulgaris*, and species-specific detection of members of *Bacillus cereus sensu lato* group have been designed. Technology for detection of single nucleotide polymorphisms associated with resistance of mycobacteria tuberculosis to antituberculosis drugs has been developed. Novelty: new decision for the problem of enhancement of efficiency for methods of molecular detection and typing of socially significant bacterial and viral pathogens and search of structure-functional markers in their genome has been found. Introduction: technology for detecting of point mutations in the genome of the pathogens can be exploited for determination of genetically deterministic resistance to drugs for causative agents of infectious diseases. Employment: developed methods for detection of genomic nucleic acids of socially significant human and animal pathogens can be applied for carrying out of epidemiological, epizootic and diagnostical studies in the health and veterinary medicine organizations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лиманський Олександр Петрович

2. Limanskii Alexander Petrovich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07, 03.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пархоменко Юлія Михайлівна

2. Пархоменко Юлія Михайлівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.04, 03.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горбенко Галина Петрівна

2. Горбенко Галина Петрівна

Кваліфікація: д.ф.-м.н., 03.00.02, 03.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горбатенко Ігор Юрійович

2. Горбатенко Ігор Юрійович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.20, 03.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Костерін Сергій Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Костерін Сергій Олексійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

